

İqtisadi kibernetika və informasiya texnologiyaları (biznes proseslərə dəstək) üzrə mövzular

1. İqtisadi kibernetika üzrə:

- Kibernetikanın əsas anlayışları;
- Kibernetikanın tətbiq sahələri;
- İqtisadi kibernetikanın məqsəd və vəzifələri;
- İqtisadi kibernetikanın metodları;
- İqtisadi kibernetikanın predmeti.

2. Kompüter elmləri üzrə:

- Kompüterlərin proqram təminatı;
- İnformasiya texnologiyalarının işlənmə istiqamətləri;
- İntellektual sistemlər;
- Süni intellekt sistemlərində biliyin təsviri;
- Ekspert sistemlərinin yaradılması;
- Ekspert sistemlərinin xarakteristikası, strukturu və istifadə qaydaları;
- Ekspert sistemlərində alət vasitələrinin təsnifatı və biliklərin təşkili.

3. Tətbiqi riyaziyyat üzrə:

- Riyazi model və modelləşdirmə anlayışı;
- Optimal idarəetmə, effektivlik və optimallıq;
- Əməliyyatların tədqiqinin əsas mərhələləri;
- Əməliyyatların tədqiqi məsələlərinin təsnifatı;
- Xətti proqramlaşdırmanın ümumi və əsas məsələsi;
- Xətti proqramlaşdırmanın əsas məsələsinin xassələri və həndəsi izahı;
- Xətti proqramlaşdırmanın qoşma məsələləri;
- Xətti proqramlaşdırmanın xüsusi məsələləri.

4. İnformasiya texnologiyaları və sistemləri mühəndisliyi üzrə:

- İnformasiya texnologiyası;
- İnformasiya texnologiyasının proqram və texniki vasitələri;
- İnformasiyanın emalı texnologiyası;
- Sistem. Sistemin əsas xarakteristikaları;
- İnformasiya sistemi, strukturu;
- İnformasiya sistemi iqtisadi informasiyanın əsas obyektinə kimi;
- İnformasiya sisteminin aparat və proqram hissəsi;
- İnformasiya sistemlərinin əsas komponentləri və fəaliyyət sxemi;
- İnformasiya sistemlərinin inkişaf meylləri.

5. Kompüter mühəndisliyi üzrə:

- Kompüter sistemlərinin qurulması;
- Kompüter şəbəkələri və onların qurulması;
- Sistem proqram təminatı;

- Tətbiqi proqram təminatı;
- Əməliyyat sistemləri və onların təsnifatı;
- MS DOS əməliyyat sistemi və onun əsas əmrləri;
- Windows əməliyyat sistemi.

6. İnformatika üzrə:

- İnformatika fənninin predmeti və məzmunu;
- İnformasiya prosesləri və onun avtomatlaşdırılması;
- İnformasiyanın tədqiqinə yanaşma aspektləri;
- İqtisadi informasiya və onun işlənməsi;
- İqtisadi informasiyanın quruluş vahidləri;
- Müxtəlif əlamətlərə görə iqtisadi informasiyanın təsnifatı.

7. Proqramlaşdırma üzrə:

- Məsələlərin kompüterdə həllə hazırlığı və həlli;
- Alqoritm və onun təsvir üsulları;
- Tipik hesablama proseslərinin alqoritmləşdirilməsi;
- Proqramlaşdırmanın mahiyyəti;
- Proqramlaşdırma dillərinin təsnifatı;
- Verilənlərin tipləri, tiplərin təsnifatı;
- Proqramlaşdırmanın növləri.

İstinad:

1. Н.Е.Кобринский, Е.З.Майбинас, А.Д.Смирнов. Экономическая кибернетика. Москва, 1982
2. М.С.Хəlilov. İnformatika. Bakı, 2009
3. А.М.Һüseynov, Т.С.Мəммədov, Ə.Ə.Аlyazov. Əməliyyatların tədqiqi. Bakı, 2014
4. М.Əlizadə, М.Сalmanova, Х.Аbbasova, М.Orucova, Е.Сeyidzadə. İnformatika. Bakı, 2015
5. S.Q.Kərimov, S.B.Һəbubllayev, Т.İ.İbrahimzadə. İnformatika. Bakı, 2011

İnformasiya texnologiyası hansı əsas xüsusiyyətlərlə təyin olunur?

- a) İnformasiya, məqsəd və emal prosesinin vasitələri
- b) Emal obyektı, məqsəd və emal prosesinin vasitələri
- c) Emal obyektı, məqsəd və normativlər
- d) Emal obyektı, əks-əlaqə və emal prosesinin vasitələri
- e) Addımların optimallaşdırılması

Sistemin idarə edilməsi dedikdə ...

- a) Onun elementləri arasında əks-əlaqələrin təmin edilməsi başa düşülür
- b) Dəyişkən ətraf mühit şəraitində onun məqsədəuyğun fəaliyyətinin təmin edilməsi başa düşülür
- c) Onun ətraf mühitlə əlaqələrinin yaradılması başa düşülür
- d) Onun ətraf mühitlə əlaqələrinin tam qırılması başa düşülür
- e) Onun elementləri arasında birbaşa əlaqələrin təmin edilməsi başa düşülür

Proqramlaşdırmanın obyekt yönü üslubunun obyekt anlayışına əsaslanmasının mənası hansı düsturla ifadə olunur?

- a) Obyekt=verilənlər + funksiyalar
- b) Obyekt=verilənlər + prosedurlar
- c) Obyekt=dəyişənlər + prosedurlar
- d) Obyekt=sabitlər + prosedurlar
- e) Obyekt=sabitlər + funksiyalar

Əməliyyatın gedişinə təsir edən nəzarət olunmayan faktorlar hansı qruplara bölünür?

- a) Qeyd olunmayan, təsadüfi və qeyri-müəyyən
- b) Qeyd olunmuş, faktiki və müəyyən
- c) Qeyd olunmuş, təsadüfi və müəyyən
- d) Qeyd olunmuş, faktiki və qeyri-müəyyən
- e) Qeyd olunmuş, təsadüfi və qeyri-müəyyən

Bunlardan hansı informasiyanın xassəsi deyildir?

- a) Dəqiqlik
- b) Etibarlılıq
- c) Əhəmiyyətlilik
- d) Tamlıq
- e) Məxfilik